

Валентина Мойсюк

Доктор філологічних наук, професор

Професор кафедри французької філології та перекладу

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Чернівці, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-2732-3817>v.moisiuk@chnu.edu.ua

МЕТАФОРИЗАЦІЯ ВЛАДИ ТА КОНФЛІКТУ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ ЕММАНЮЕЛЯ МАКРОНА)

У статті досліджено концептуальну метафору як ключовий когнітивний механізм репрезентації політичної реальності в промовах Емманюеля Макрона (2022–2025 рр.). Її мета полягає у виявленні та інтерпретації когнітивних механізмів метафоризації у дискурсі політика, а також в аналізі основних метафоричних моделей, що формують когнітивні сценарії влади та конфлікту, забезпечуючи баланс між риторикою впливу і риторикою взаєморозуміння. На основі положень теорії концептуальної метафори, теорії ментальних просторів і концептуальної інтеграції розглядаються особливості метафоризації концептуальних сфер ВЛАДА та КОНФЛІКТ у сучасному політичному дискурсі. Матеріалом вивчення слугували промови президента Франції, виголошені в контексті міжнародної політики, воєнного конфлікту в Європі та економічних викликів. Встановлено, що політична метафора функціонує як інструмент когнітивного структурування складних соціально-політичних явищ і виконує стратегічну комунікативну роль: вона формує уявлення про суб'єкт влади, його моральне право на дію та перспективу розвитку суспільства. Основними метафоричними моделями, зафіксованими в дискурсі Е. Макрона, є ВЛАДА – ЦЕНТР / ВЕРШИНА / ЕНЕРГІЯ / СЛУЖІННЯ / ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, які репрезентують владну діяльність як процес руху, об'єднання та управління; ДЕРЖАВА – ОРГАНІЗМ / ДІМ / МІСЦЕ ЗАХИСТУ / МЕХАНІЗМ / СИСТЕМА, які представляють державу як живий організм, дім і захисну силу, що забезпечують єдність і безпеку громадян; КОНФЛІКТ – БОРОТЬБА / ХВОРОБА / БУРЯ, які метафорично зображують кризові ситуації як стихійні або морально-випробувальні процеси; СПІВПРАЦЯ – ДІАЛОГ / ШЛЯХ / ГАРМОНІЯ / КЛЮЧ, які створюють образ поступового, спільного творення майбутнього. Такі образи дозволяють легітимізувати політичні рішення через апеляцію до колективних когнітивних моделей та моральних рамок сприйняття. Підкреслено також, що метафоризація влади та конфлікту в промовах Е. Макрона сприяє створенню узгодженої наративної стратегії, спрямованої на консолідацію суспільства, формування образу відповідального лідера та легітимацію політичного курсу Франції на міжнародній арені.

Ключові слова: метафоризація; концептуальна метафора; політичний дискурс; когнітивна лінгвістика; дискурсивна стратегія.

1 ВСТУП

Постановка проблеми. У сучасній лінгвістиці політичний дискурс розглядається як один із ключових механізмів конструювання соціальної реальності, легітимації влади та формування колективних уявлень про конфлікт і мир. Проблема метафоризації у цьому контексті набуває особливої значущості, адже саме метафора виконує функцію концептуального інструменту, що структурує політичне мислення, задає рамку інтерпретації подій і визначає позицію мовця у просторі влади. У періоди суспільної та міжнародної нестабільності метафоричні моделі стають засобом пояснення складних політичних процесів через образи, зрозумілі масовій аудиторії, що помітно в риторичі сучасних політичних лідерів. Показовими, зокрема, в цьому контексті є промови президента Франції Еммануеля Макрона 2022–2025 рр., у яких поєднуються риси політичного й дипломатичного дискурсів, а метафора стає засобом водночас впливу, переконання та досягнення консенсусу.

Актуальність обраної теми зумовлена потребою глибшого розуміння когнітивних механізмів, що лежать в основі концептуалізації влади та конфлікту у політичній комунікації сучасної Європи. Метафоричний аналіз промов Е. Макрона дозволяє простежити, як за допомогою мови формується політична картина світу, як створюються образи національної єдності, «ворога» і «партнера», та яким чином лінгвістичні засоби впливають на політичну поведінку суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загалом дослідження політичної метафори має тривалу традицію. Починаючи з праць Дж. Лакоффа та М. Джонсона (Lakoff & Johnson, 1980), метафора розглядається не лише як стилістичний засіб, а як спосіб концептуалізації досвіду, який визначає когнітивну структуру політичного мислення. Дещо пізніше Ж. Фоконьє і М. Тернер (Fauconnier & Turner, 2002) запропонували теорію ментальної інтеграції (conceptual blending), що пояснює механізми взаємодії різних доменів знання у процесі створення нових політичних смислів. Поряд із цим, метафора аналізується як дискурсивний інструмент влади, що забезпечує ідеологічну легітимацію політичних дій (Fairclough, 1995; van Dijk, 2006). Водночас у сучасних вітчизняних та зарубіжних дослідженнях посилюється інтерес до вивчення процесу метафоризації конфлікту, війни та дипломатії, які формують колективні образи «свого» і «чужого» в міжнародному комунікативному просторі (Musolff, 2016; Wodak, 2015 та ін.), а також сприйняття і впливу концептуальної метафори на маси, вираження в ній національно-культурних особливостей (Доній, 2023; Овсієнко, 2024; Пастернак, 2023; Почепцов, 1999).

Попри значний науковий доробок, питання метафоризації влади й конфлікту в новітньому політичному дискурсі залишається відкритим. Зокрема, потребує подальшого аналізу те, як метафоричні моделі функціонують у мовленні сучасних європейських лідерів, що діють у ситуації гібридних воєн, інформаційних протистоянь і глобальних криз.

Мета статті полягає у виявленні та інтерпретації когнітивних механізмів метафоризації у політичному дискурсі Емманюеля Макрона (2022–2025 рр.), а також в аналізі основних метафоричних моделей, що формують когнітивні сценарії влади та конфлікту, забезпечуючи баланс між риторикою впливу і риторикою взаєморозуміння.

2 МЕТОДИ

Зважаючи на поставлену мету, в дослідженні використано, зокрема, описовий метод – для систематизації теоретичних положень щодо природи політичного дискурсу та політичної метафори, метод когнітивно-семантичного аналізу – для ідентифікації концептуальних метафор у промовах, виявлення їхніх джерельних і цільових доменів (за моделлю Дж. Лакоффа і М. Джонсона), метод концептуальної інтеграції (блендингу) – для аналізу взаємодії ментальних просторів, у яких поєднуються елементи політичного й дипломатичного дискурсів (за теорією Ж. Фоконьє та М. Тернера), дискурс-аналіз – для інтерпретації метафор у контексті політичної комунікації, виявлення ідеологічних стратегій влади та впливу, що реалізуються через мову, прагматичний аналіз – для визначення інтенцій комунікатора, оцінки ефекту метафор на адресата, а також з'ясування ролі метафор у реалізації риторики впливу, переконання й консенсусу, контекстуально-інтерпретаційний метод – для інтерпретації метафоричних образів у зв'язку з політичними подіями 2022–2025 рр., конкретними ситуаціями політичного та дипломатичного спілкування. У сукупності ці методи забезпечують цілісне дослідження політичної метафори як багаторівневого когнітивно-дискурсивного явища, що поєднує концептуальні, прагматичні й риторичні механізми формування смислу в політичній комунікації.

3 РЕЗУЛЬТАТИ ОБГОВОРЕННЯ

3.1 Проблема визначення політичної метафори

Загалом поняття політичного дискурсу залишається одним із найбільш складних і дискусійних у сучасній лінгвістиці, що зумовлено, насамперед, його інтердисциплінарною природою: він охоплює мовні, соціальні та когнітивно-культурні аспекти комунікації.

Вивчаючи політичний дискурс, науковці переконують, що мова в ньому слугує інструментом соціальної дії, а не лише її відображенням. Т. ван Дейк пише: «Політичний дискурс – це форма суспільного дискурсу, яка відображає структури політичної влади, владарювання та боротьби за владу через мову» (Van Dijk, 1997, с. 14). Витлумачуючи політичний дискурс як функціонально-стильовий різновид мови, Н. Ферклаф підкреслює, що «він є не лише відображенням соціальної дійсності, а й одним із засобів її формування» (Fairclough, 1995, с. 55). Подібну думку висловлює П. Бурдьє: «Мова – це не лише засіб комунікації, а й засіб влади, форма символічного капіталу, який легітиміє соціальні ієрархії» (Bourdieu, 1991, с. 38). У цьому ж контексті Г. Почепцов зазначає: «Політична комунікація – це простір, у якому мова стає технологією впливу, а дискурс – інструментом формування політичної реальності» (Почепцов, 1999, с. 65).

З позицій когнітивної лінгвістики, політичний дискурс постає як механізм концептуалізації політичного простору, в якому через метафору, рамкування та прагматичні стратегії створюється образ «свого» та «чужого» (Chilton, 2004, с. 30). На думку Дж. Лакоффа, «політична мова структурує мислення, тому боротьба за владу – це боротьба за фрейми» (Lakoff, 2004, с. 15).

У площині культурологічного підходу, політичний дискурс витлумачують як культурний текст, що репрезентує домінантні цінності, ідеологеми та міфи певного суспільства. С. Голл, зокрема, говорить про політичну комунікацію як про «механізм кодування й декодування ідеологічних значень, що циркулюють у межах культури» (Hall, 1980, с. 132).

Отже, політичний дискурс можна визначити як комплекс мовних, когнітивних та культурних практик, спрямованих на конструювання, підтримку або трансформацію владних відносин у суспільстві. Його специфіка полягає в поєднанні мовленнєвого впливу, ідеологічного змісту та соціокультурної функції.

Як відображення владних відносин і засіб формування суспільної свідомості, політичний дискурс охоплює широкий спектр комунікативних стратегій, спрямованих на переконання, маніпуляцію, мобілізацію чи легітимацію політичних дій. Одним з таких механізмів є метафора, яка виконує не декоративну, а концептуально-моделюючу функцію. Вона структурує уявлення про політичну реальність, переносить абстрактні поняття у сферу конкретного досвіду, робить складні соціальні процеси доступними для колективного розуміння. Саме через метафору політики формують образи влади, конфлікту, держави, народу, нації, що стають елементами ідеологічної картини світу.

У межах когнітивної лінгвістики та дискурсології метафору вивчають у кількох вимірах. Так, представники когнітивно-концептуального підходу розглядають метафору як базовий механізм людського мислення, що структурує політичну думку, легітимізує ідеологію та впливає на сприйняття реальності громадянами. Дж. Лакофф та М. Джонсон, автори концепції концептуальної метафори, переконують, що «політичні тексти не лише описують світ, а й формують когнітивні моделі влади, держави, конфлікту, демократії тощо» (Lakoff, Johnson, 1980, с. 63). Дещо пізніше Ж. Фоконьє і М. Тернер доповнили цю теорію моделлю концептуальної інтеграції (*blending*), пояснюючи, як політичні актори створюють нові смисли шляхом поєднання різних когнітивних сфер (зокрема, війни, гри, родини) (Fauconnier, Turner, 2002). Вивчаючи приховані механізми впливу, Н. Ферклау, наприклад, розглядає метафору як засіб легітимації політичних дій і натуралізації владних відносин (Fairclough, 1995). Науковці наголошують, що політична метафора конструює опозицію «свій/чужий», «моральний/аморальний», що слугує стратегічному маніпулюванню масами (Van Dijk, 1997),

а також сприяє створенню правопопулістських наративів (Wodak, 2015). Як інструмент стратегічної комунікації, метафора виконує функції переконання, легітимації або посередництва у політичному дискурсі. З цієї позиції її витлумачують як «когнітивно-прагматичну операцію, що структурує взаємодію між політиком та аудиторією» (Chilton, 2004, с. 165), забезпечує риторичну гнучкість, завдяки якій політики можуть висловлювати суперечливі думки, не вдаючись до прямої конфронтації (Schäffner, 2002), знижує напругу й зберігає «обличчя» учасників комунікації (Goffman, 1967). З культурологічного погляду, метафору розглядають як маркер національно-культурної специфіки політичного мислення, як механізм моделювання політичної картини світу через культурні архетипи (Почепцов, 1999; Радзівська, 2024; Zhabotynska, 2024).

Відтак, політична метафора є багатовимірним явищем, що поєднує когнітивну, ідеологічну та комунікативну функції. Вона пояснює, з одного боку, як людина концептуалізує політичну реальність, а з іншого – як мова стає інструментом влади, впливу та ідентичності.

3.2 Основні концептуальні сфери і метафоричні моделі в промовах Е. Макрона

Дослідження процесу метафоризації влади та конфлікту в промовах Е. Макрона за 2022-2025 рр. демонструє системність метафоричних структур у концептуалізації політики. Нами виявлено, зокрема, чотири ключові концептуальні сфери (*source domains*) – ВЛАДА, ДЕРЖАВА, КОНФЛІКТ, СПІВПРАЦЯ, кожній з яких властиві певні метафоричні моделі. Розглянемо їх детальніше.

Концептуальна сфера ВЛАДА

Модель ВЛАДА – ЦЕНТР / ВЕРШИНА / ВІСЬ демонструє владу як просторову домінанту, вертикальний центр політичної системи, вершину ієрархії, пов'язану з максимальною мірою відповідальності, як стабільну вісь, що утримує баланс у кризових умовах і навколо якої вибудовується соціальний порядок, напр.:

Au centre de notre action, il y a la souveraineté de la Nation (L'Actualité du président, 2023).

La présidence de la République est le sommet de la responsabilité (Collection des discours, 2024).

Le pouvoir politique doit garder son cap au milieu des tempêtes (L'Actualité du président, 2024).

Модель ВЛАДА – ЕНЕРГІЯ / РУШІЙНА СИЛА змальовує владу як енергію, яка запускає процес оновлення, живить розвиток і технологічний прогрес і підтримує стабільність у складні часи, напр.:

L'État doit impulser, dynamiser, protéger (Collection des discours, 2024).

Notre volonté politique est le moteur de la transformation nationale (L'Actualité du président, 2025).

L'Europe doit redevenir une puissance d'énergie et d'innovation (L'Actualité du président, 2023).

Модель ВЛАДА – СЛУЖІННЯ / МІСІЯ / МОРАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ трактує владу як служіння вищим цінностям, а не привілей і самоціль політика, як місію захисту, що вимагає постійної дії, відповідальності, жертвності, напр.:

Exercer le pouvoir, c'est servir la République et non se servir d'elle (Collection des discours, 2024).

Être au service de la Nation, c'est un engagement total, un devoir de chaque instant (L'Actualité du président, 2023).

Le pouvoir ne vaut que s'il se met au service d'un idéal plus grand que lui (Collection des discours, 2023).

Як бачимо, концептуальна сфера ВЛАДА реалізується через метафоричні моделі, які підкреслюють конструктивний, відповідальний і колективний характер управління. При цьому метафоризація сприяє формуванню образу влади не як домінування, а як процесу творення, координації та спільної дії, у якому лідер виступає не володарем, а посередником між державою та громадянами.

Концептуальна сфера ДЕРЖАВА

Модель ДЕРЖАВА – ОРГАНІЗМ / ТІЛО представляє державу як єдине тіло, здатне втрачати або відновлювати свою життєву силу, життя якого залежить від функціонування всіх органів, напр.:

Notre République est un corps vivant: si un de ses membres souffre, c'est toute la Nation qui en ressent la douleur (Collection des discours, 2023).

L'État doit retrouver sa vitalité, son énergie, sa capacité à se régénérer face aux crises (L'Actualité du président, 2023).

Nos institutions respirent au rythme des citoyens: elles vivent, évoluent, parfois s'essoufflent (Collection des discours, 2024).

Модель ДЕРЖАВА – ДІМ / МІСЦЕ ЗАХИСТУ представляє державу через образ спільного місця, в якому панують єдність, відповідальність, рівність усіх громадян, толерантність і свобода, напр.:

La France est notre maison commune; chacun doit y avoir sa place et y trouver sa dignité (L'Actualité du président, 2023).

Ce que nous défendons, c'est une maison ouverte, où chacun peut venir avec ses différences, mais partager le même toit de la liberté (L'Actualité du président, 2024).

Nous devons transmettre à nos enfants une maison solide, un pays plus juste et plus durable (Collection des discours, 2025).

Модель ДЕРЖАВА – МЕХАНІЗМ / ІНСТРУМЕНТ / СИСТЕМА зображує державу як машину, що потребує періодичного ремонту, як інструмент ефективного управління, як мотор, що працює лише за умови узгодженості всіх елементів, напр.:

L'État n'est pas une machine figée, il doit s'adapter, se moderniser, répondre aux défis du siècle (Collection des discours, 2023).

Nos institutions doivent fonctionner comme un moteur bien réglé, où chaque pouvoir joue son rôle sans friction (Collection des discours, 2023).

Nous devons réparer les rouages de la démocratie, afin qu'ils servent pleinement nos concitoyens (L'Actualité du président, 2024).

Отже, концептуальна сфера ДЕРЖАВА постає як живий організм, дім і захисна сила, що забезпечують єдність і безпеку громадян. Через розглянуті метафоричні моделі він створює образ Франції як моральної, турботливої та згуртованої спільноти, що діє в умовах глобальних викликів, але зберігає внутрішню силу й цілісність.

Концептуальна сфера КОНФЛІКТ

Модель ПОЛІТИКА – БОРОТЬБА персоніфікує уряд як військо, що веде боротьбу за справедливість, поєднуючи ідеї сили та моральної правоти, апелює до емоцій підтримки, мобілізує європейське суспільство проти викликів сьогодення, бореться за моральні цінності та охорону порядку та миру, напр.:

C'est cette compétitivité qui nous pousse aussi à avoir une politique européenne qui doit investir davantage pour gagner la bataille européenne en matière de compétitivité (L'Actualité du président, 2023).

C'est pourquoi l'un des combats que nous mènerons dans les prochains mois sera d'avoir un pacte de stabilité cohérent avec cette approche (L'Actualité du président, 2024).

Face à la violence, notre première réponse a été le rétablissement de l'ordre républicain (Collection des discours, 2023).

Модель КОНФЛІКТ – ХВОРОБА дозволяє політику змалювати політичний розкол і напругу як симптоми тимчасового розладу, уникаючи при цьому драматизації, напр.:

Les divisions empoisonnent notre démocratie (Collection des discours, 2023).

Notre démocratie souffre parfois de fièvre, mais elle reste solide (Collection des discours, 2022).

Les divisions de notre société sont comme des plaies ouvertes que nous devons guérir (Collection des discours, 2024).

Модель КОНФЛІКТ – БУРЯ підкреслює через образ стихійної загрози масштаб виклику, якому влада протистоїть разом із народом, напр.:

Nous traversons une tempête économique sans précédent (Collection des discours, 2022).

Face aux vagues de l'inflation, nous devons garder le cap (Collection des discours, 2023).

Le monde traverse des turbulences, mais la France tiendra bon (L'Actualité du président, 2023).

Відтак, концептуальна сфера КОНФЛІКТ подається через метафори боротьби, хвороби та стихійного лиха, що відображають як фізичний, так і морально-політичний вимір протистояння. Вони слугують також інструментом для раціоналізації складних міжнародних ситуацій і легітимації дипломатичних дій.

Концептуальна сфера СПІВПРАЦЯ

Модель СПІВПРАЦЯ – ДІАЛОГ / МІСТ представляє співпрацю як інструмент досягнення миру, як покроковий процес досягнення спільного результату, подолання розбіжностей і встановлення контактів, напр.:

Nous devons bâtir des ponts entre les nations européennes (L'Actualité du président, 2025).

Nous devons construire des ponts entre nos nations (L'Actualité du président, 2025).

Chaque discussion est une étape vers la solution commune (Collection des discours, 2024).

Модель СПІВПРАЦЯ – ПОДОРОЖ / ШЛЯХ представляє співпрацю як символ стабільності та майбутнього, як спільну подорож до мети, напр.:

Notre chemin commun vers la paix et la prospérité (Collection des discours, 2024).

Chaque partenariat est un chemin à parcourir ensemble (Collection des discours, 2023).

L'Europe avance quand chaque pays prend part au voyage (L'Actualité du président, 2025).

Модель СПІВПРАЦЯ – ОРКЕСТР / ХОР / ГАРМОНІЯ через поєднання звуків і гармонію голосів змальовує співпрацю як запоруку єдності та ефективної налагодженої роботи, де внесок кожного впливає на досягнення спільного результату, напр.:

L'Europe avance quand elle parle d'une seule voix (L'Actualité du président, 2025).

Chaque voix compte dans l'orchestre de notre Union (L'Actualité du président, 2023).

Nos nations doivent jouer ensemble la mélodie de la paix (Collection des discours, 2024).

Модель СПІВПРАЦЯ – КЛЮЧ представляє готовність до взаємодії як інструмент відкриття нових можливостей, як умову спільного успіху та вирішення проблем, напр.:

Le dialogue est la clé qui ouvre les portes de la paix (L'Actualité du président, 2025).

La coopération est la clé de notre prospérité commune (L'Actualité du président, 2024).

L'ouverture à l'autre est la clé pour surmonter les conflits (Collection des discours, 2025).

Отже, концептуальна сфера СПІВПРАЦЯ реалізується через метафори мосту, подорожі, гармонії та ключа, які створюють образ поступового, спільного творення майбутнього. Такі метафори підкреслюють цінність колективної дії, взаємної підтримки та партнерства між державами, а також виконують стратегічну функцію – формують позитивний політичний наратив єдності, спрямований на зміцнення солідарності в межах ЄС і на міжнародній арені.

4 ВИСНОВКИ І НАПРЯМИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Аналіз промов Е. Макрона (2022–2025 рр.) показав, що використана в політичному дискурсі метафоризація допомагає структурувати складні соціально-політичні явища, роблячи їх зрозумілими для широкої аудиторії, а також впливати на когнітивні та емоційні реакції слухачів. Детальний аналіз цього процесу виявив системність у вживанні таких концептуальних сфер, як ВЛАДА, ДЕРЖАВА, КОНФЛІКТ, СПІВПРАЦЯ, кожен з яких реалізується через різні метафоричні моделі. Так, ВЛАДА представлена як центр, вершина, енергія, служіння, що підкреслює конструктивний та відповідальний характер керівництва. Концептуальна сфера ДЕРЖАВА постає як живий організм, дім, механізм, система, що створює образ стабільності, захисту та єдності громадян. Концептуальна сфера КОНФЛІКТ представлена через метафори боротьби, хвороби та бурі, що дозволяє раціоналізувати протистояння та легітимізувати дії влади через контроль і врегулювання. Концептуальна сфера СПІВПРАЦЯ репрезентований через метафори діалогу, мосту, подорожі, гармонії,

ключа, завдяки чому формується уявлення про партнерство, солідарність і координацію дій на внутрішньому та міжнародному рівнях.

Використовувані в промовах Е. Макрона метафори виконують кілька взаємопов'язаних функцій, а саме: раціоналізуючу – конфлікти та проблеми осмислюються як явища, що підлягають вирішенню; легітимізаційну – влада постає як турботлива та компетентна; мобілізаційну – метафори спрямовано на колективну дію та єдність; стратегічну – забезпечує формування міжнародних наративів та узгодження інтересів. Відтак, спостерігаємо когнітивну єдність концептуальних сфер ВЛАДА – ДЕРЖАВА – СПІВПРАЦЯ – КОНФЛІКТ, що утворюють інтеграційно-мобілізаційну модель політичного дискурсу.

Подальші дослідження можуть зосередитися на аналізі концептуальних метафор у промовах міжнародних політичних лідерів та різних жанрах політичного дискурсу, включно із соціальними мережами та міжурядовими заявами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Доній, Т. (2023). Метафоризація політичного тексту: виклики для перекладача та методи вирішення проблеми. *Актуальні питання гуманітарних наук*, (70, Т. 1), 211–216. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/70-1-31>
- Овсієнко, А. (2024). Метафоричні утворення в медійному дискурсі. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, (207), 180–184. <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2023-207-26>
- Пастернак, Т. А. (2023). Метафоричність у політичному дискурсі. *Закарпатські філологічні студії*, (28, Т. 1), 140–145. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.28.1.26>
- Почепцов, Г. (1994). *Імідж: технології політичної комунікації*. Видавничий дім «Києво-Могилянська академія».
- Радзівська, Т. (2024). Комунікативна подія та її репрезентація в дискурсах різного типу (на матеріалі мов європейського культурного ареалу). *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*, (49), 6–22. <https://doi.org/10.17721/APULTP.2024.49.6-22>
- L'Actualité du président de la République. <https://www.elysee.fr/toutes-les-actualites>
- Bourdieu, P. (1991). *Language and Symbolic Power*. Polity Press.
- Chilton, P. (2004). *Analysing Political Discourse: Theory and Practice*. Routledge.
- Collection des discours publics. <https://www.vie-publique.fr/collection-discours-publics>
- Fairclough, N. (1995). *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. Longman.
- Fauconnier, G., Turner, M. (2002). *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. Basic Books.
- Goffman, E. (1967). *Interaction Ritual: Essays on Face-to-Face Behavior*. Anchor Books.
- Hall, S. (1980). Encoding/Decoding. *Culture, Media, Language*. London: Hutchinson, 128–138.
- Lakoff, G. (2004). *Don't Think of an Elephant! Know Your Values and Frame the Debate*. Chelsea Green.
- Lakoff, G., Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live By*. University of Chicago Press.
- Musolff, A. (2016). *Political Metaphor Analysis: Discourse and Scenarios*. Bloomsbury Academic.
- Schäffner, C. (2002). *Politics as Text and Talk: Analytic Approaches to Political Discourse*. John Benjamins.
- Van Dijk, T. A. (1997). *Discourse as Structure and Process*. Sage.
- Wodak, R. (2015). *The Politics of Fear: What Right-Wing Populist Discourses Mean*. SAGE.
- Zhabotynska S.A. (2024). Reception of the political news narratives in readers' responses: multimodality and intertextuality. *Cognition, Communication, Discourse*, (29), 86–103. <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2024-29-06>

REFERENCES

- Donii, T. (2023). Metaforyzatsiia politychnoho tekstu: vyklyky dlia perekladacha ta metody vyrishennia problemy [Metaphorization of the political text: Challenges for translators and methods of problem solving]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, 70(1), 211–216. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/70-1-31> [In Ukrainian]
- Zhabotynska, S. A. (2013). Syntaksychna metafora u svitli hramatyky konstruksii (bahatoznachnist struktury NP₂ of NP₁) [Syntactic metaphor in the light of construction grammar (polysemy of NP₂ of NP₁ structures)]. *Studia Philologica*, (1), 43–51. <https://studiap.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/13/19> [In Ukrainian]
- Ovsienko, A. (2024). Metaforichni utvorennia v mediinomu dyskursi [Metaphorical formations in media discourse]. *Naukovi zapysky. Seriya: Filolohichni nauky* [Scientific Notes. Series: Philological Sciences]. (207), 180–184. <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2023-207-26> [In Ukrainian]
- Pasternak, T. A. (2023). Metaforichnist u politychnomu dyskursi [Metaphoricity in political discourse]. *Zakarpatski filolohichni studii* [Transcarpathian Philological Studies], 28(1), 140–145. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.28.1.26> [In Ukrainian]
- Pocheptsov, H. (1994). *Imidzh: Tekhnolohii politychnoi komunikatsii* [Image: Technologies of political communication]. Kyiv: Vydavnychiy dim «Kyievo-Mohylianska akademiia» [In Ukrainian]

- Radziievska, T. (2024). Komunikatyvna podiia ta yii reprezentatsiya v dyskursakh riznoho typu (na materiali mov yevropeiskoho kulturnoho arealu) [Communicative event and its representation in discourses of different types (based on the languages of the European cultural area)]. *Aktualni problemy ukrainskoi lingvistyky: teoriya i praktyka* [Current issues of Ukrainian linguistics: theory and practice]. (49), 6–22. <https://doi.org/10.17721/APULTP.2024.49.6-22> [In Ukrainian]
- L'Actualité du président de la République. <https://www.elysee.fr/toutes-les-actualites>
- Bourdieu, P. (1991). *Language and Symbolic Power*. Polity Press.
- Chilton, P. (2004). *Analysing Political Discourse: Theory and Practice*. Routledge.
- Collection des discours publics. <https://www.vie-publique.fr/collection-discours-publics>
- Fairclough, N. (1995). *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. Longman.
- Fauconnier, G., Turner, M. (2002). *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. Basic Books.
- Goffman, E. (1967). *Interaction Ritual: Essays on Face-to-Face Behavior*. Anchor Books.
- Hall, S. (1980). Encoding/Decoding. *Culture, Media, Language*. London: Hutchinson, 128–138.
- Lakoff, G. (2004). *Don't Think of an Elephant! Know Your Values and Frame the Debate*. Chelsea Green.
- Lakoff, G., Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live By*. University of Chicago Press.
- Musolff, A. (2016). *Political Metaphor Analysis: Discourse and Scenarios*. London: Bloomsbury Academic.
- Schäffner, C. (2002). *Politics as Text and Talk: Analytic Approaches to Political Discourse*. Amsterdam: John Benjamins.
- Van Dijk, T. A. (1997). *Discourse as Structure and Process*. Sage.
- Wodak, R. (2015). *The Politics of Fear: What Right-Wing Populist Discourses Mean*. SAGE.
- Zhabotynska S.A. (2024). Reception of the political news narratives in readers' responses: multimodality and intertextuality. *Cognition, Communication, Discourse*, (29), 86–103. <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2024-29-06>

Valentyna Moisiuk. Metaphorization of Power and Conflict in Political Discourse (Based on Emmanuel Macron's Speeches). The article examines the conceptual metaphor as a key cognitive mechanism for representing political reality in Emmanuel Macron's speeches (2022–2025). Its aim is to identify and interpret the cognitive mechanisms of metaphorization in the politician's discourse, as well as to analyze the key metaphorical models that shape the cognitive scenarios of power and conflict, ensuring a balance between rhetoric of influence and rhetoric of mutual understanding. Based on Conceptual Metaphor Theory and the theories of Mental Spaces and Conceptual Integration, the study analyzes metaphorical representations of the concepts POWER and CONFLICT in modern political discourse. The corpus includes the speeches delivered by the French president in the context of international politics, the war in Europe, and economic challenges. Political metaphor is shown to function as both a cognitive tool that structures complex socio-political phenomena and a communicative strategy that shapes the image of authority, moral right to act, and collective vision. The main metaphorical models identified in Macron's discourse include POWER – CENTER / SUMMIT / ENERGY / SERVICE / RESPONSIBILITY, which represent political activity as a process of movement, unification, and governance; STATE – ORGANISM / HOME / SHELTER / MECHANISM / SYSTEM, which conceptualize the state as a living organism, a home, and a protective force ensuring unity and security; CONFLICT – STRUGGLE / DISEASE / STORM, which metaphorically depict crises as natural or moral trials; COOPERATION – DIALOGUE / JOURNEY / HARMONY / KEY, which construct an image of gradual, collective creation of the future. These metaphorical patterns allow political decisions to be legitimized through an appeal to collective cognitive models and moral frames of perception. The study also emphasizes that the metaphorization of power and conflict in Macron's speeches contributes to the formation of a coherent narrative strategy aimed at consolidating society, constructing the image of a responsible leader, and legitimizing France's political course on the international stage.

Keywords: metaphorization; conceptual metaphor; political discourse; cognitive linguistics; discursive strategy.

Received: November 6, 2025

Accepted: December 5, 2025